NORAKSTS
Lieta Nr.A421020409
A04502-10/09

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 19.augustā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Lolita Andersone,
piedaloties pieteicējas - sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pollen" - pārstāvim *S.P.*, atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes pārstāvei *S.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pollen" pieteikumu par Rīgas domes 2009.gada 26.maija lēmuma Nr.5280 un 2009.gada 17.novembra lēmuma Nr.562 atcelšanu un labvēlīga administratīva akta izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes (turpmāk arī – RD vai atbildētāja) 2009.gada 26.maija lēmumu Nr.5280 „Par valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamajiem Rīgas pilsētas pašvaldības nekustamajiem īpašumiem" (turpmāk – Lēmums Nr.5280) apstiprināts valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamo Rīgas pilsētas pašvaldības nekustāmo īpašumu saraksts, kurā citu starpā iekļauts zemesgabals un uz tā esošā apbūve (skolas ēka un darbnīca) */adrese/* (kadastra Nr*./kadastra numurs/*).

Lēmums pamatots ar likuma „Par pašvaldībām" 6.pantu, 7.panta otro daļu, 8.pantu, 14.panta otrās daļas 3.punktu, 21.panta pirmās daļas 17.punktu, 23.punktu un otro daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 9.pantu.

[2] Ar Rīgas domes 2009.gada 17.novembra lēmumu Nr.562 (turpmāk – Lēmums Nr.562) tika atteikts nodot privatizācijai Lēmumā Nr.2 uzskaitītos nekustāmos pašvaldības īpašumus, noraidot sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pollen" (turpmāk – pieteicēja) privatizācijas ierosinājumu par zemesgabalu un uz tā esošo apbūvi (skolas ēka un darbnīca) */adrese/* (kadastra Nr*./kadastra numurs/*4) (turpmāk arī – Nekustamais īpašums).

Lēmums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] Nekustamais īpašums ir iekļauts Lēmuma Nr.5280 pielikuma 38.punktā. Lēmumā Nr.5280 ir konstatēts valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamo pašvaldības īpašumu sastāvs, piederība, esošā un plānotā (perspektīvā) izmantošana, ar to saistītie veicamie pasākumi un konkrēta pašvaldības īpašuma saglabāšanas Rīgas

pilsētas pašvaldības īpašumā nepieciešamība, lai pašvaldība saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 9.pantu attiecīgas funkcijas varētu pilnvērtīgi veikt.

[2.2] Atteikums nodot privatizācijai valsts pārvaldes funkciju izglītības, jaunatnes un sporta nozarē veikšanai nepieciešamos pašvaldības īpašumus pieņemams svarīgu interešu labad – lai gādātu par iedzīvotāju izglītību. Valsts pārvaldes funkciju izglītības, jaunatnes un sporta nozarē veikšanai nepieciešamo pašvaldības īpašumu privatizācijas atteikums ir nepieciešams un piemērots, lai sasniegtu tiesiski leģitīmu mērķi – atbilstoši Lēmumā Nr.5280 noteiktajam nodrošinātu valsts pārvaldes funkciju izglītības, jaunatnes un sporta nozarē izpildi (realizāciju).

[3] 2009.gada 28.decembrī Administratīvajā rajona tiesā ierosināta administratīvā lieta pēc SIA „Pollen" pieteikuma par Lēmuma Nr.5280 un Lēmuma Nr.562 atcelšanu, un labvēlīga administratīva akta izdošanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Lēmums Nr.5280 būtiski ierobežo pieteicējas likumā „Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums" (turpmāk arī – Privatizācijas pabeigšanas likums) noteiktās tiesības, turklāt, tā kā no Lēmuma Nr.5280 izriet, ka turpmākā rīcība ar Nekustamo īpašumu var tikt pakārtota tikai noteiktajai plānotajai (perspektīvajai) izmantošanai, tas ir, Rīgas pilsētas pašvaldības Jaunatnes karjeras un līdzdalības centra izveidei, tad pieteicēja uzskata, ka Lēmums Nr.5280 var būtiski ierobežot arī nomas līgumos noteiktās pieteicējas Nekustamā īpašuma lietošanas tiesības.

[3.2] Lai arī Lēmumā Nr.5280 norādīts, ka Nekustamais īpašums nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē un tieši Rīgas pilsētas pašvaldības Jaunatnes karjeras un līdzdalības centra izveidei, tomēr ne vienā no lēmumiem nav skaidrots, kādā tieši veidā Nekustamais īpašums tiks izmantots minēto funkciju veikšanā. Arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā 2009.gada 11.jūnija sprieduma (SKA-210/2009) 9.tēzē norādījis, ka privatizācijas atteikuma pamatojumam nepietiek tikai ar norādi uz kādu no pašvaldības funkcijām, bet īpašuma objekta nepieciešamība noteiktas pašvaldības funkcijas pildīšanai ir jāpamato ar konkrētiem apstākļiem un norādēm, kādā veidā objekts tiks izmantots.

[3.3] Lai arī RD apstrīdētajā lēmumā norāda, ka tas izdots, pamatojoties uz lietderības apsvērumiem, apstrīdētā lēmuma lietderība atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem pašā lēmumā nav analizēta vispār. Līdz ar to lēmuma ietvaros nav vērtēta šāda satura lēmuma nepieciešamība un piemērotība pašvaldības funkciju nodrošināšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē. Tāpat RD nav izvērtējusi, vai pastāv līdzekļi (veidi), kas pieteicējas tiesiskās intereses un tiesības ierobežotu mazāk. Turklāt, ne vienā no lēmumiem nav norādīts, kāds ir šis ievērojamais sabiedrības ieguvums, kā dēļ nepieciešams

būtiski ierobežot pieteicējas kā privātpersonas tiesības, kas noteiktas Privatizācijas pabeigšanas likuma normās.

[3.4] To, ka RD ir pieņēmusi abus lēmumus neizvērtējot visus lietderības apsvērumus, apliecina arī tas, ka 1999.gada 21.decembra „Nekustamā īpašuma nomas līgums" Nr.1.12.-6-99-405 starp SIA „Pollen" un RD īpašuma departamentu ir noslēgts uz 25 gadu termiņu, un tas ir spēkā līdz 2024.gada 21.decembrim, kas savukārt nozīmē, ka Lēmumā Nr.5280 paredzēto pašvaldības funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē pašvaldības īpašums varētu tikt izmantots tikai sākot no 2024.gada, tas ir, pēc vairāk kā 14 gadiem, skaitot no lēmuma pieņemšanas dienas. Atteikums nodot privatizācijai pašvaldības īpašumu un atstāt to Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā, lai pēc 14 gadiem to izmantotu pašvaldības funkciju veikšanai, vērtējams kā neloģisks un nesamērīgs kaut vai tā iemesla dēļ, ka nav iespējams plānot pašvaldības darbību un tās nepieciešamību tik ilgā laika periodā. Turklāt Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumu pārvaldības pilnveidošanas un attīstības stratēģija, ar kuru pamatota nepieciešamība Nekustamo īpašumu saglabāt Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā, ir izstrādāta tikai līdz 2013.gadam un tā nevar kalpot par pamatu Nekustamā īpašuma privatizācijas ierosinājuma atteikumam kaut vai tā iemesla dēļ, ka Nekustamais īpašums līdz pat 2024. gadam nodots SIA „Pollen" rīcībā.

Latvijas Republikas Augstākas tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 11.jūnija sprieduma (SKA-210/2009) 12.tēzē atzīts, ka gadījumā, ja pašvaldība lēmumā par pašvaldības objekta privatizācijas ierosinājuma atteikumu savu pamatojumu nav devusi, vai tas nav pietiekams, tad, vērtējot pašvaldības lēmumu tiesiskumu var tikt ņemti vērā kritēriji, kādi ir izstrādāti valsts īpašuma objektu gadījumā.

Lai arī starp SIA „Pollen" un RD īpašuma departamentu 1999.gada 21.decembrī noslēgtā nomas līguma Nr.1.12.-6-99-405 atlikušās darbības termiņš ir ilgāks par pieciem gadiem, skaitot no Nekustamā īpašuma privatizācijas ierosinājuma reģistrēšanas ierosinājumu reģistrā 2006.gada 29.augustā un pieteicēja Nekustamajā īpašumā ir veikusi ar iznomātāju saskaņotus nepieciešamos un derīgos izdevumus, kuri atlīdzināmi nomniekam, ja Nekustamais īpašums tiek saglabāts Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā, taču minētie fakti lēmumos nav ņemti vērā un līdz ar to nav vērtēti.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemts Rīgas domes paskaidrojums, kurā lūgts pilnība noraidīt pieteicēja pieteikumu, un papildus tiek paskaidrots turpmāk minētais.

[4.1] Privatizācijas ierosinājuma esamība Rīgas pilsētas pašvaldībai neliedz patstāvīgi izmantot likumā noteiktās tiesības attiecībā uz savu īpašumu, tomēr tai saglabājas pienākums saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.pantā noteikto izskatīt iesniegtos privatizācijas ierosinājumus pēc būtības, kā rezultātā saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta otro daļu RD ir

jāizdod administratīvais akts. Pēc satura šāds administratīvais akts var būt par nekustamā īpašuma nodošanu privatizācijai vai atteikumu nodot privatizācijai.

Izskatot ierosinājumu pēc būtības ir konstatēts un Lēmumā Nr.562 ir norādīts, ka katra konkrētā publiskas personas nekustamā īpašuma nepieciešamība valsts pārvaldes funkciju vai pašvaldības komercdarbības veikšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu ir vienīgais ar likumu noteiktais kritērijs, pēc kura pašvaldībai jāvadās, pieņemot attiecīgu lēmumu.

RD tikai jākonstatē šāda likumdevēja noteiktās autonomās funkcijas izpildes nepieciešamība, nevis jāizvērtē nodošana privatizācijai atkarībā no privatizācijas ierosinātāju nolūkiem. Privātpersonai nav subjektīvu tiesību prasīt no RD izdot konkrēta satura administratīvo aktu, jo privatizācijas procesu regulējošās tiesību normās ir noteiktas personas tiesības pieteikties uz pašvaldībai piederoša vai piekrītoša nekustamā īpašuma privatizāciju, nevis tiesības privatizēt konkrētu nekustamo īpašumu. Personai ir subjektīvas tiesības, lai tās privatizācijas ierosinājums tiktu izskatīts pēc būtības noteiktā kārtībā.

[4.2] Pieteicēja savā pieteikumā tiesai norāda, ka lēmumos nav skaidrots, kādā tieši veidā īpašuma objekts tiks izmantots valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē.

Lēmumā Nr.5280 ir norādīts, ka ar šo lēmumu tiek apstiprināts valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamo Rīgas pilsētas pašvaldības nekustamo īpašumu saraksts, turklāt ir norādīts, ka jebkurai turpmākai rīcībai ar šo lēmumu apstiprinātajā sarakstā minētajiem nekustamajiem īpašumiem jāatbilst tajā norādītajai plānotajai (perspektīvajai) izmantošanai atbilstošas valsts pārvaldes funkciju izpildei, kā arī spēkā esošajam Rīgas teritorijas plānojumam. Lēmuma Nr.5280 pielikumā (38.punkts) ir iekļauts īpašuma objekts, kur norādīts, ka to izmanto SIA „Pollen" komercdarbībai un kā plānotā (perspektīvā) izmantošana atbilstoši valsts pārvaldes funkcijām vai komercdarbībai ir Rīgas pilsētas pašvaldības Jaunatnes karjeras un līdzdalības centra izveide. Turklāt, kā papildu pasākumi, kas nodrošinās perspektīvo izmantošanu, ir norādīti „nepagarināt noslēgto nomas līgumu (līguma termiņš 21.12.2024.) ar SIA „Pollen" un nodrošināt Jaunatnes karjeras un līdzdalības centra izveidi".

Līdz ar to pieteicējas uzskatam, ka nav skaidrots, kādā tieši veidā īpašuma objekts tiks izmantots valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē, nav pamata.

[4.3] Pieteicēja norāda, ka atbilstoši APL 66.panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem Lēmuma Nr.562 lietderība nav analizēta.

Ikviena personas tiesību ierobežojuma pamatā ir apstākļi un argumenti, tātad ierobežojums tiek noteikts svarīgu valsts interešu labad. Tādēļ atteikumam, kas radītu personas tiesību ierobežojumu, ir jāatbilst samērīguma principam, proti, ja publiska vara ierobežo personas tiesības un likumiskās

intereses, ir jāievēro saprātīgs līdzsvars starp sabiedrības un indivīda interesēm.

Atbilstoši APL 13.pantam un 66.panta pirmās daļas 4.punktam - labums, ko sabiedrība iegūst, Rīgas domei atsakot nodot privatizācijai pašvaldības īpašuma objektu, ir lielāks nekā privatizācijas ierosinātāju tiesisko interešu ierobežojums, jo netiek ierobežotas izglītības iespējas un tās pieejamība sabiedrības interesēs. Atsakot nodot privatizācijai pašvaldības īpašuma objektu, samērīguma princips tiek ievērots un tiek sasniegts sabiedrības interesēm atbilstošs mērķis. Lēmuma Nr.562 konstatējošas daļas 69.punkts definē, ka atteikums nodot privatizācijai valsts pārvaldes funkciju izglītības, jaunatnes un sporta nozarē veikšanai nepieciešamos pašvaldības īpašumus pieņemams svarīgu interešu labad – lai gādātu par iedzīvotāju izglītību.

[4.4] Pieteicēja izsaka viedokli, ka nomas attiecību pastāvēšanas faktam un to termiņam ir būtiska nozīme, izvērtējot objekta, par kuru iesniegts privatizācijas ierosinājums, nepieciešamību valsts pārvaldes funkciju veikšanai, ko apstiprinot arī judikatūra.

Pieteicējas pieminētajā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 11.jūnija spriedumā lietā Nr.A42448306 (SKA-210/2009) tiesa pieļauj iespēju, pašvaldības lēmumu izvērtējot, ņemt vērā tos kritērijus, kādi ir izstrādāti, lai izvērtētu valsts īpašuma objektu nepieciešamību valsts pārvaldes funkciju veikšanai, jo konkrētai pašvaldībai nebija izstrādāti savi kritēriji. RD priekšsēdētāja 2008.gada 9.jūlija rīkojuma Nr.422-r „Par darba grupu izveidošanu un pienākumu identificēt publisko funkciju izpildei nepieciešamos privatizācijai ierosinātos pašvaldības īpašumus" 2.punktā ir noteikts, ka šī rīkojuma pielikumā minēto darba grupu darbības mērķis (pamatuzdevums) atbilstoši to kompetenču sadalījuma ir stratēģisku, visām Rīgas pilsētas pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām saistošu, Rīgas domē apstiprināmu plānošanas dokumentu izstrāde par valsts pārvaldes funkciju vai arī valsts vai pašvaldības komercdarbības veikšanai nepieciešamajiem pašvaldības īpašumiem. Šī paša rīkojuma 3.punktā ir noteikti kritēriji, kuri darba grupām ir jāņem vērā, izvērtējot konkrēto pašvaldības īpašumu nepieciešamību.

Pašvaldībai ir ilgtermiņa pienākums, pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 3.punktu, racionāli un lietderīgi apsaimniekot pašvaldības kustamo un nekustamo mantu. Saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu pašvaldību institūcijām attīstības plānošanā jāievēro pamatprincipi, tajā skaitā ilgtspējīgas attīstības princips, kas nosaka pienākumu tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošināt kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmantot dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabāt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu.

Līdz ar to pieteicējas uzskats, ka Rīgas pašvaldības lēmumam atteikt privatizēt īpašuma objektu jāatbilst Ministru Kabineta 2005.gada 30.augusta instrukcijā Nr.9 „Instrukcija par Ministru kabineta rīkojumu projektu

sagatavošanu par valsts īpašuma objektu un zemes gabalu nodošanu privatizācijai" minētajiem kritērijiem, ir nepamatots.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz lēmumos un paskaidrojumā minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[7.1] 2006.gada 29.augustā pieteicēja iesniedza Rīgas domē iesniegumu ar lūgumu uzsākt Nekustamā īpašuma privatizāciju *(lietas 45.lapa)*.

[7.2] 2009.gada 26.maijā Rīgas dome pieņēma lēmumu Nr.5280 (prot.Nr.129, 60.§), ar kuru Nekustamais īpašums iekļauts to Rīgas pilsētas pašvaldības nekustamo īpašumu sarakstā, kas nepieciešami valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē (pielikuma „Valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamie Rīgas pilsētas pašvaldības nekustamie īpašumi" 38.punkts) *(lietas 46. un 57.lapa)*.

[7.3] 2009.gada 17.novembrī Rīgas dome pieņēma lēmumu Nr.562 ar kuru atteikts nodot privatizācijai Lēmumā Nr.2 uzskaitītos nekustāmos pašvaldības īpašumus, noraidot sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pollen" privatizācijas ierosinājumu par zemesgabalu un uz tā esošo apbūvi (skolas ēka un darbnīca) */adrese/ (lietas 12.-21.lapa)*.

[8] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja ir vērsusies pašvaldībā, lai panāktu sev labvēlīga administratīvā akta izdošanu, proti, Nekustamā īpašuma nodošanu privatizācijai. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments tiesu praksē atzinis, ka, skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu (APL 254.pants), tiesai jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas noteikumi. To darot, tiesai jāņem vērā visi būtiskie apstākļi, neatkarīgi no tā, vai negatīvajā administratīvajā aktā, ar kuru atteikts apmierināt pieteicējas prasījumu, šie apstākļi ir norādīti. Administratīvais akts šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Tas izriet no tā, ka šādā gadījumā administratīvā akta (atteikuma izdot labvēlīgu aktu) atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt *(sk. spriedumu lietā SKA-415/2006, 17.punkts)*. Līdz ar to tiesa atsevišķi nelemj par pieteicējas prasījumu - atcelt Rīgas domes 2009.gada 17.novembra lēmumu Nr.562. Tiesa lemj, vai ir apmierināms pieteicējas prasījums par pienākuma uzlikšanu atbildētājai nodot

privatizācijai pašvaldībai piederošo objektu - zemesgabalu un uz tā esošo apbūvi (skolas ēku un darbnīcu) */adrese/* ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/*. Savukārt pārsūdzētais lēmums tiek skatīts, lai izvērtētu atbildētājas motivāciju īpašuma nenodošanai privatizācijai.

[9] Pašvaldības lēmums ir pamatots ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta trešo daļu, kas noteic, ka Ministru kabinets vai pašvaldības dome, lemjot par valsts vai pašvaldības īpašuma objekta, kā arī apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala nodošanu privatizācijai, izvērtē, vai attiecīgais objekts vai zemesgabals ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju vai valsts vai pašvaldības komercdarbības veikšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu.

Savukārt minētā likuma 6.panta sestā daļa nosaka, ka tikai pašvaldības dome var pieņemt lēmumu par atteikumu nodot privatizācijai pašvaldības īpašuma objektu, kā arī pašvaldībai piederošu apbūvētu un neapbūvētu zemesgabalu. Pašvaldības struktūrvienības, komitejas, komisijas vai citas institūcijas iebildumi pret konkrētā pašvaldības īpašuma objekta un pašvaldībai piederoša apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala nodošanu privatizācijai nevar būt par pamatu tam, lai privatizācijas ierosinājumu neizskatītu pēc būtības. Lēmumā par atteikumu nodot privatizācijai pašvaldības īpašuma objektu, kā arī apbūvētu un neapbūvētu zemesgabalu norādāms, kuras valsts pārvaldes funkcijas veikšanai vai kādas komercdarbības veikšanai attiecīgais objekts vai zemesgabals nepieciešams.

No likuma „Par pašvaldībām" 77.panta izriet, ka privatizācijai var nodot to pašvaldības īpašuma objektu, kas nav nepieciešams attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju vajadzību (tostarp iedzīvotāju izglītības) apmierināšanai. Minētā likuma 15.pants kā vienu no pašvaldības autonomajām funkcijām noteic iedzīvotāju izglītības (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpusskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm u.c.) nodrošināšanu (4.punkts).

No iepriekš minētajām tiesību normām secināms, ka pašvaldības domei, pieņemot lēmumu par pašvaldības īpašuma objekta, kā arī apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala nodošanu privatizācijai, ir jāizvērtē, vai šis īpašuma objekts ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai vai komercdarbības veikšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu. Tādējādi likumdevējs pašvaldībām ir piešķīris zināmu rīcības brīvību, lai tās izlemtu jautājumu par sava īpašuma objekta nodošanu privatizācijai. Tomēr šī rīcības brīvība ir ierobežota ar privatizācijas mērķi, ar valsts pārvaldes funkcijām un pašvaldības darbības iespējām komercdarbības jomā.

[10] Kā pamatoti norādījusi pieteicēja, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā 2009.gada 11.jūnija

spriedumā lietā Nr.A42448306 (SKA-210/2009) ir atzinis, ka privatizācijas ierosinājuma atteikuma pamatojumam nepietiek tikai ar norādi uz kādu no pašvaldības funkcijām, bet īpašuma objekta nepieciešamība noteiktas pašvaldības funkcijas pildīšanai ir jāpamato ar konkrētiem apstākļiem un norādēm, kādā veidā objekts tiks izmantots. Turklāt šādai nepieciešamībai ir jābūt tagad vai vismaz paredzamā nākotnē esošai, nevis pamatotai ar varbūtību un iespējamiem plāniem kaut kad nākotnē.

Kā izriet no lietas materiāliem un atbildētājas pārstāves tiesas sēdē teiktā, Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā esošais nekustāmais īpašums */adrese/* (zeme, skolas ēka, garāžas un palīgēka), kuru pašreiz izmanto SIA „Pollen" komercdarbībai uz Nekustāmā īpašuma nomas līguma Nr.1.12.-6-99-405 *(lietas 24.-27.lapa)* pamata, kurš noslēgts 1999.gada 21.jūlijā ar termiņu uz 25 gadiem līdz 2024.gada 21.decembrim, pamatojoties uz nepieciešamību veikt valsts pārvaldes funkciju izglītības, jaunatnes un sporta nozarē, tiks izmantots Rīgas pilsētas pašvaldības Jaunatnes karjeras un līdzdalības centra izveidei *(lietas 77.lapa)*. Lai nodrošinātu Rīgas pilsētas pašvaldības īpašuma objektu privatizācijas un atsavināšanas procesu atbilstoši Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta trešajai un sestajai daļai, ar RD priekšsēdētāja 2008.gada 9.jūlija rīkojumu Nr.422-r *(lietas 169.-170.lapa)* tika izveidotas nozaru darba grupas ar mērķi izstrādāt stratēģisku, visām pašvaldības iestādēm saistošu un RD apstiprinātu plānošanas dokumentu par valsts pārvaldes funkciju veikšanai nepieciešamajiem pašvaldības īpašumiem. Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departaments ar 2008.gada 6.jūnija vēstuli Nr.2.1-18/DSJ08-347-dv *(lietas 172.-173.lapa)* sniedza atzinumu par nekustamo īpašumu */adrese/*, kurā norādīts, ka pēc Departamenta ierosinājuma Rīgas projektu ideju grāmatā ir iekļauts Jaunatnes informācijas un karjeras izglītības centra izveides projekts (identifikācijas Nr.2349). Centrā plānots sniegt jauniešiem informāciju par viņu iespējām nevalstiskajās organizācijās, formālajā un neformālajā izglītībā, darba tirgū, kā arī organizēt apmācības un diskusijas. Vienlaikus šis centrs varētu kļūt par „Jauniešu māju" - vietu, kur jaunatnes organizācijām rīkot biedru sapulces, organizēt apmācības un informatīvos pasākumus plašam interesentu lokam. Līdz ar to ēka */adrese/* ir nepieciešama Departamenta tiešo funkciju nodrošināšanai. „Jauniešu iesaiste NVO, sporta un interešu izglītības programmās" projektā (identifikācijas Nr.2349) paredzētās izmaksas sastāda LVL 491 963 vai EUR 700 000, projekta partneri ir Tallinas pilsētas pašvaldības Sporta un jaunatnes departaments un Stokholmas mākslas skola, projekta mērķis ir sekmēt jauniešu aktīvu iesaistīšanos sabiedrībā notiekošajos procesos un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanos, atbalstīt jauniešu un jaunatnes organizāciju iniciatīvas, iesaistot tos vienaudžu neformālajā izglītošanā, sekmēt jauniešu konkurētspējas paaugstināšanos darba tirgū, veicināt sociālā riska grupu jauniešu integrāciju sabiedrībā, sekmēt dialogu starp dažādu kultūru un sociālo grupu jauniešiem, radīt vidi jauniešu radošajai pašizpausmei un specifiskais

mērķis ir izveidot Rīgā Jaunatnes karjeras un līdzdalības centru, izstrādāt un aprobēt tā sniegtas izglītības programmas un pakalpojumus (http://projekti.latreg.lv/projekts.php?lang=&projid=2349). Lēmumā Nr.5280, ar kuru apstiprināts valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamo Rīgas pilsētas pašvaldības nekustāmo īpašumu saraksts, ir noteikts, ka jebkurai turpmākai rīcībai ar šo lēmumu apstiprinātajā sarakstā minētajiem nekustamajiem īpašumiem jāatbilst tajā norādītajai plānotajai (perspektīvajai) izmantošanai atbilstošas valsts pārvaldes funkcijas izpildei, kā arī spēkā esošajam Rīgas teritorijas plānojumam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Nekustāmā īpašuma nepieciešamība valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē ir pamatota ar konkrētiem apstākļiem un norādēm, kādā veidā šis objekts tiks izmantots un šāda nepieciešamība ir paredzēta esošajā nākotnē.

[11] Kā pamatoti norādījusi pieteicēja, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā 2009.gada 11.jūnija spriedumā lietā Nr.A42448306 (SKA-210/2009) ir norādījis, ka gadījumā, ja pašvaldība lēmumā par pašvaldības objekta privatizācijas ierosinājuma atteikumu savu pamatojumu nav devusi, vai tas nav pietiekams, tad, vērtējot pašvaldības lēmumu tiesiskumu var tikt ņemti vērā kritēriji, kādi ir izstrādāti valsts īpašuma objektu gadījumā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta instrukcijas Nr.9 „Instrukcija par Ministru kabineta rīkojumu projektu sagatavošanu par valsts īpašuma objektu un zemesgabalu nodošanu privatizācijai" 3.punktu, ja objekts ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu veikšanai vai publiskas personas komercdarbības nodrošināšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantu, ministrijas un īpašu uzdevumu ministru sekretariāti izvērtē to valdījumā (arī to padotībā esošo institūciju un kapitālsabiedrību valdījumā, kurās institūcija ir kapitāla daļu turētāja) esošo objektu atbilstību šādiem kritērijiem (kas var būt par pamatu objekta nodošanai privatizācijai):

3.1. valsts īpašuma objekts atrodas uz fiziskās vai juridiskās personas (personu) īpašumā esoša zemesgabala;

3.2. valsts īpašuma objekta privatizācijas ierosinātājam ir pirmpirkuma tiesības saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 17.panta pirmo daļu;

3.3. valsts īpašuma objekta iznomātā daļa pārsniedz pusi no objekta kopējās platības un attiecīgā valsts īpašuma objekta nomas līguma atlikušais darbības termiņš nav mazāks par pieciem gadiem (no privatizācijas ierosinājuma reģistrēšanas brīža privatizācijas ierosinājumu reģistrā);

3.4. nomas tiesības saskaņā ar šīs instrukcijas 3.3.apakšpunktā minētajiem nomas līgumiem ir nostiprinātas zemesgrāmatā;

3.5. valsts īpašuma objekts ir izmantojams valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu veikšanai vai publisko personu komercdarbības nodrošināšanai tikai ar nosacījumu, ka tiek veikti ieguldījumi no publisko personu puses un

nepieciešamais ieguldījums uz katru īpašuma kvadrātmetru pārsniedz 50 % no 1 m2 būvniecības, rekonstrukcijas vai renovācijas izmaksām konkrētajā apvidū;

3.6. valsts īpašuma objekts atrodas valsts un privāto tiesību subjektu kopīpašumā, un valsts domājamā daļa ir mazāka par pusi;

3.7. valsts īpašuma objektā ir veikti ar iznomātāju saskaņoti nepieciešamie un derīgie izdevumi, kuri atlīdzināmi objekta nomniekam, ja attiecīgais valsts īpašuma objekts tiek saglabāts valsts īpašumā un attiecīgā institūcija nevar nodrošināt izdevumu atlīdzināšanu;

3.8. valsts īpašuma objektā atrodas uz privātpersonas vārda zemesgrāmatā reģistrētas būves, kuras nav atdalāmas no attiecīgā objekta un kuru būvniecība ir saskaņota ar valsts īpašuma objekta iznomātāju, pamatojoties uz objekta nomas līgumā noteiktajām apbūves tiesībām.

[11.1] Tiesa konstatē un strīds par to nepastāv, ka Nekustāmais īpašums atrodas uz pašvaldības īpašumā esoša zemesgabala. Pieteicējai saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 17.panta pirmo daļu ir pirmpirkuma tiesības uz privatizācijas objektu. Pieteicēja iznomā Nekustamo īpašumu un nomas līguma atlikušais darbības termiņš no privatizācijas ierosinājuma reģistrēšanas brīža nav mazāks par pieciem gadiem. Nomas līgums ir nostiprināts zemesgrāmatā. Nekustāmais īpašums nav izmantojams valsts pārvaldes funkciju veikšanai tikai ar nosacījumu, ka tiek veikti ieguldījumi no publisko personu puses. Nekustāmais īpašums neatrodas pašvaldības un privāto tiesību subjektu kopīpašumā un tajā neatrodas uz privātpersonas vārda zemesgrāmatā reģistrētas būves.

Lietā nav strīda arī par to, ka saskaņā ar 1999.gada 21.jūlijā noslēgto nomas līgumu, samaksā par Nekustāmā īpašuma lietošanu laika periodā no līguma noslēgšanas dienas tiek ieskaitīti pieteicējas ieguldījumi īpašuma remontā un rekonstrukcijā. Tādejādi visi pieteicējas līdzšinējie ieguldījumi īpašuma remontā un rekonstrukcijā tika atlīdzināti attiecīgi samazinot pieteicējai nomas maksu par īpašuma lietošanu *(lietas 24.-34.lapa)*.

[11.2] Izvērtējot iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka nomas līguma nostiprināšana zemesgrāmatā un pieteicējas pirmpirkuma tiesības uz šo objektu vēl nerada pieteicējai paļāvību uz to, ka šo nekustāmo īpašumu pieteicēja varēs privatizēt un arī pašā nomas līgumā netika atrunāts, ka pieteicējai uz Nekustamo īpašumu ir izpirkuma tiesības. Likumdevējs atsevišķos gadījumos ir paredzējis nomnieka priekšrocības iegūt privatizējamo objektu, izmantojot pirmpirkuma tiesības. Tomēr tās izmantojamas tikai stingri noteiktos gadījumos, jo pēc būtības tās ir priekšrocības tiesības attiecībā pret pārējiem sabiedrības locekļiem.

Vērā ņemams ir apstāklis, ka nomas līgums tika noslēgts ar termiņu uz 25 gadiem līdz 2024.gada 21.decembrim. Vienlaicīgi, atbildētājas pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka projekta „Jauniešu iesaiste NVO, sporta un interešu izglītības programmās" (identifikācijas Nr.2349) realizēšanas sākuma stadijā

darbiniekiem tiks piešķirtas nelielas pagaidu telpas, bet laika gaitā projektam attīstoties būs nepieciešamas lielas telpas un Nekustamais īpašums ir tieši piemērots paša Jaunatnes karjeras un līdzdalības centra izveidei. Tātad šāda centra izveidei ir nepieciešami priekšdarbi, kurus var veikt arī citās telpās līdz nomas līguma beigu termiņam.

[12] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa ieskatā atbildētāja, pieņemot lēmumus Nr.5280 un Nr.562, savu rīcības brīvību ir izmantojusi piemērojamās normas robežās. Lēmumos ir norādīts, kādas funkcijas veikšanai Nekustāmais īpašums ir saglabājamas pašvaldības īpašumā, un normatīvajā aktā ir paredzēta tāda pašvaldības funkcija, uz kuru atbildētāja ir atsaukusies. Nekustamā īpašuma īpašības atbilst tam mērķim - Jaunatnes karjeras un līdzdalības centrs, kuram to plānots izmantot, turklāt šis mērķis ir vērsts uz sabiedrības t.i., jaunatnes, interešu apmierināšanu, kas ir pietiekams pamats, lai ierobežotu pieteicējas intereses privatizēt šo objektu.

Līdz ar to nepastāv pieteicējas pieprasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanas nosacījumi, tādēļ pieteicējas prasījums par Lēmumu atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pollen” pieteikumu par Rīgas domes 2009.gada 26.maija lēmuma Nr.5280 un 2009.gada 17.novembra lēmuma Nr.562 atcelšanu un labvēlīga administratīva akta izdošanu.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2010.gada 19.augustā.

Tiesnese (paraksts) L.Andersone

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese _____ L.Andersone
Administratīvā rajona tiesa
Rīgā, 2010.gada 19.augustā.